

6

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ANASARCA.

THE EAST INDIA COMPANY

IN THE YEAR 1700

BY THE ACT OF PARLIAMENT

IN THAT BEING PASSED

IN THE SEVENTH YEAR

OF THE REIGN OF

CHARLES THE SECOND

IN THE FIRST YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE SECOND YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE THIRD YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE FOURTH YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE FIFTH YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE SIXTH YEAR

OF HIS MAJESTY

CHARLES THE SECOND

IN THE SEVENTH YEAR

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
ANASARCA;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI,

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

SAMUEL CLEVERLY,

ANGLUS;

SOCIET. MED. EDIN. SOC. EXT. NECNON SOCIET. PHYS.

ET LYCEI MED. LOND. SOD.

Ad diem 24 Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO.

TYPIS GEORGII MUDIE ET FILII.

1797.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

A N A S A R C A.

S. CLEVERLY, AUCTORE.

DEFINITIO.

ANASARCA forsitàn fatìs accuratè defini-
ri potest, corporis totius, vel partis ejus
intumescencia mollis, pallida, inelastica. Cla-
rissimus Cullen sub hoc nomine œdema et phleg-
matiam priorum nosologorum complexus est :
cùm hi ejusdem generis morbi inter se gradu
tantùm differant.

HISTORIA.

HISTORIA.

STATUS hujus mali incipiens molestiâ tantillâ interdùm stipatur, ut attentionem etiam ægri vix attrahat, qui solitâ valetudine fruitur; nisi quod, postquam erectus aliquamdiù permanferit, pedes ac tali tumore concolore parùm ampliari observantur, digiti pressuræ cedente, vestigiumque per breve spatium retinente.

Hæc inflatio sæpè primùm observata est ob superficiei inæqualitates, calcei vel tibialis inæquali compressione factas, et recumbente corporis positione nonnunquàm profùs solvenda; erectâ tamèn resumptâ rursùs reversura. Et hujusmodi alternatio per longum tempus, vitio vix alitèr mutato, persistere potest.

Sæpiùs tamen rapidè progreditur, præcipuè in corporibus naturâ debilibus, vel quæ morbis antea læsa, vel validis excitantibus causis objecta fuerunt. In talibus tumor latiùs diffunditur ab inferioribus partibus sursum procedens; et
maximan:

maximam distentionem efficiens, ubi laxissima est tela reticulata : donèc fortassè universus tandem fiat, facilem artuum motum impediens, oris lineamenta valdè distorquens, fœdissimèque totam formam mutans ; quæ mutatio, lurido pallore cutis frigidæ et sensibilitatis minutæ, augetur.

Partium maximè dependentium vesiculæ cuticulares sæpè sponte apparent, magnasque fluidi aquosi quantitates per cutem sudare sinunt. Inflammatio quædam vesiculas ruptas subindè ambit ; eaque, quanquàm levis, haud rarò in gangrænam desinit.

Urina plerùmque parca, subrubra et sedimentum deponens, malum comitatur ; sæpè etiam fed non sempèr alvus adstricta. Exhalatio naturalis per cutem penè cessat, saliva parciùs secernitur ; et æger, dùm cibi cupiditas multùm imminuitur, vehemente siti laborat.

Rebus ita sese habentibus, cum feбри lenta, spiritu difficili et tussi ficca, vires vitales sensim

deficiunt: donèc nova seu graviora symptomata, ex aqua intra abdomen, thoracem vel caput collecta, nascantur; quæ mortem ferè afferunt.

CAUSÆ MORBI.

INTUMESCENTIAM propriam, quæ hunc morbum denotat, ex humore præsertim aquoso intratellam reticulatam collecto oriri compertum est: quamvis dubitârunt quidam, num in loculis, ad oleum animale recipiendum à natura designatis, aliquandò etiàm contineri possit. Constat totum humorem, qui ex una in alteram corporis partem tam facilè transit, reticulatam fabricam possidere: quùm talis transitus liquoris in cellulis contenti inter se directè non communicantibus, fieri non posset. Et quoniàm in affectionibus levibus, totus humor hanc loci mutationem satis facilè subire videtur; verisimile est, in his saltèm, cellulas morbi expertes esse: quarum

quarum complures quidè̄m adipe præoccupatæ sunt.

At, si morbus inveteravit et oleum animale evanuit; probabilius est, cellularum latera collapsa, quàm aquâ distenta esse: quod effici non potuit, nisi hoc fluido deposito per vasa oleum antèa fecernentia.

Hanc humoris, præter naturam, congestionem duabus causis ferè attribuunt auctores; vel effusioni auctæ, vel resorptioni diminutæ humoris naturâ secreti ad interstitia corporis lubricanda. Satis perspicuum est tamèn, neutram harum necessariò morbum facere; nàm dummodò augeatur resorptio pro ratione incrementi effusionis, vel diminuatur effusio ex ratione resorptionis decrementi; in utroque casu nulla congestio produci posset. Effusionis itaque excessus super resorptionem mali causa rectiùs habetur.

Hic excessus debilitati generali sæpiùs succedit,

dit, seu spontanæ, sive è morbo priore proficiscenti: arteriarum finibus exhalantium forsitan adeò relaxatis, ut lymphæ majorem solito copiam evadere finant; dùm vasa resorbentia, ad proportionem usitatam removendam, parùm valeant.

Quodcunque prætereà hanc imbecillitatem inducere potest, ratione jam dictâ, causa morbi remota sæpissimè esse possit: qualia sunt mediocris exercitationis omissio, parcum seu insalubre alimentum, spirituum fermentatorum immodicus usus, forsitan etiam narcoticorum, profusæ evacuationes cujuscunque generis, sed imprimis ingens sanguinis jactura.

Resorptionis attamèn sola imminutio, exhalatione haud mutatâ, satis est etiàm malum inducere; quæ ab actionis sanæ vasorum resorbentium defectu pendere potest: et nonnulli, œdematis artuum paralyticorum hanc causam esse, putârunt.

“ It seems probable (inquit auctor clarissimus) “ that absorption might be diminished, and even “ cease altogether, from a loss of tone in the “ extremities of the lymphatics.” Mihi tamèn videtur, si minuta horum vasorum vis non altiùs procedat, quam ubi attractio capillaris desinit, resorptionem satis promptè progressuram esse.

Etenim intellectu difficile est, quomodò actio partis vasis lymphatici, quæ infra par valvarum est, motum naturalem liquoris, quem continet, promovere queat: nisi priùs ad orificium se perfectè contrahat, et contractio à fine sursum annulis succedentibus progrediatur; tunc quidèm totum humorem contentum per primum valvarum par premi oportet.

Sed neque attractio capillaris, neque hujusmodi actio, ad resorptionem explicandam, necessaria est; quamvis verisimillimum est, attractionem capillarem, in vasis adèo parvis, verè agere. At, si non ageret, tamèn dilatatio et contractio alterna lymphaticorum truncorum effectum

effectum produceret, sine ulla ope finium, nisi canalium inertium. Nam omni contractione partis lymphatici duas inter valvas sitæ, portio liquoris contenti per par superius premetur : et, parte iterum se dilatante, vacuum fiet ; quod liquore solo, in quem vasis extremitas immergatur, suppleri potest.

Glandularum vitia lymphaticarum causis re-resorptionis diminutæ annumerata sunt : et quanquam, ob horum vasorum frequentem anastomofin, hæc rarò fortassè sufficiant, ad lymphæ transitum prorsus impediendum ; non dubium est tamen, quin ea eundem sæpè multum impediant.

Ubi augetur exhalatio, resorptione naturali manente vel non auctâ pro ratione exhalationis incrementi, congestio differentię quantitatum æqualis fiet.

Verisimile est, resorptionem auctam, initio morborum hydropicorum, interdum adesse ;
præsertim

præsertim ubi causis infra memorandis exoriantur *. Nam constat, ex aquæ prompta resorptione in thoracem canis injectæ †, vasa lymphatica majorem humoris copiam quam iis naturâ datur resorbere posse. Itaque videretur, vasa resorbentia, in talibus rebus, ad actionem suam augendam parari; et actionem reverà augeri, cum vim naturalem propè possideant. Sed durante auctâ actione, vires vasorum resorbentium forsitan deficient; donèc sanam humoris quantitatem amovere solummodò possint, et tandem minorem solito; ni actiones eorum causis insolitis afficiantur.

Causas complures effusionis auctæ enumerant auctores; quarum præcipuæ infra recensentur.

1mo. *Lymphaticorum ruptura.* Sed licèt hydrothoracem vel asceten ductus thoracicus ruptus aliquandò fecerit, certa tamen anasarcæ exempla

B

a

* Reditum Sanguinis Impedientia, p. 12.

† Swietenii Commen. vol. iv. p. 129.

a minorum lymphaticorum ruptura rarò fortassè accidunt.

2do. Fluidi aquosi in sanguine nimia quantitas vel per os vel corporis superficiem accepta. Notatum est, incolas humidorum et humilium locorum, morbis hydropicis magis obnoxias esse; quàm qui ficciore cœlo fruuntur. Sed hoc a talium locorum infalubri effectu potiùs pendere possit, quàm a majore humoris copia lymphaticis cutis objecti.

Aquam in sanguine, ad malum faciendum, nullis aliis adjuvantibus causis, non sufficere, manifestum est; quonià min secunda valetudine per idoneos exitus sempèr expellitur. Sed ubi bibita est gelida, morbus interdùm subitò apparuit: et ejus explicatio tentata est, existimando, frigus vasa excernentia constringere: quamvis nulla ratio reddita est constrictionis horum, potiùs quàm vasorum in corporis cavis desinentium; quae secundum hanc opinionem in statu omninò diverso esse oportet.

Dubitârunt

Dubitârunt quidam, an morbus resorptione à superficie unquàm produci possit : quùm significare videatur, vasa resorbentia cutis potentèr agere; vasis cavorum munere suo non plenè fungentibus. Facta tamen à Swietaneo narrata * verisimillimum reddunt, cutes hydropicorum re verâ, magnas aquae quantitates ab aëre interdùm imbibere; dùm etiàm in cavis congestio rapidè progreditur.

Haud absurdum est quidèm putare, lymphatica unius partis validè resorbere, alterius languidè agentibus. Sed hæc opinio ad rem exponendam non profùs necessaria est; etenim singula lymphatica vi æquali agere possent, dummodò humor ex cavis resorptus iterùm depositus esset, unà cum humore per superficiem imbibito : quod cum sententia suprâ dicta convenit, de resorptione aucta præsertim inter initia quorundum hydropum.

3tio. *Evacuationes suppressæ.* Hic morbus n-

B 2 terdùm

* In Aphor. 1240.

terdùm etiàm apparet, excretionem sudoris, urinæ vel utriusque impeditâ seu suppressâ. Sed in his casibus fieri potest, ut hæ tres affectiones ex communi causa orientur : et quùm concipi possit exhalationem auctam, harum excretionum impeditarum causam esse posse ; an inter causas hydropis eas enumerare debeamus dubium est. Nihilominùs perspicuum est, retentionem contra naturam fluidi aquosi in vasis sanguinem vehementibus inusitatam ejus copiam arteriis exhalantibus dare posse ; ideòque insolitam secretionem finire.

4to. *Densiorum sanguinis partium productio defectiva* : Quæ hanc morbidam tenuitatem, efficere, et pari ratione, ad humorem auctum deponendum conferre queat.

5to. *Reditus sanguinis impeditus*. Adhuc omnes causæ memorandæ restant, quæ liberum sanguinis venosi reditum impediendo morbum faciunt. Cùm enim sanguis per eos arteriarum ramos, qui cum venis communicant, liberè transire

transire non possit ; majore solito vi premetur in ramos definentes in superficiebus, et igitur eorum secretionem augebit : ad hunc tamèn effectum (ni fallor) arteriarum exhalantium aucta actio nequaquàm necessaria est ; licèt auctor recens alitèr judicaverit.

Cùm in fano animali ligatura venæ imponitur, et reditus sanguinis repentè obstruitur ; arteriarum distentio capillarium illicò secutura ad actionem augendam eas fortassè ciebit. Sed dubitari potest, an effectus idem obstructionem sensim factam (ut lento tumoris incremento, vel jecinoris duritie ex inflammatione diuturna) consequatur.

Quamvis enim muscoli subitâ extensione validè excitantur : tamèn si paulatim et quasi insidiosè fiat, parùm renituntur : modò saltèm ne ultra modum intendantur. Quin etiam si concedatur, arterias capillares initio morbi insolitâ vi nonnunquàm agere ; tamen non verisimile videtur, hoc per longum spatium durare posse.

Prætereà

Prætereà, debilitas cordis et arteriarum grandium, quæ morbis hydropicis ex his causis toties adest, opinionem de capillarum actione aucta non confirmat.

Pressura ex altitudine sanguinis in venis (quam semper, corpore erecto, ingentem esse oportet) tumorem artuum inferiorum hydropicum sæpiùs efficit; ut constat ex vitio tam sæpè remoto ubi, recumbente ægro, pressura cessat.

“ Optimè notavit celeberrimus de Sauvages
 “ (inquit Van Swieten *) humores fanos habere
 “ certum visciditatis gradum, per quam adhæ-
 “ rent lateribus vasorum; adeoque per hanc
 “ minuitur actio gravitatis, ubi perpendiculari-
 “ tær ferè debent ascendere. Si jam nata fue-
 “ rit cachexia talis, ut non amplius firmus et
 “ bonus sanguis producat, sed in aquosam
 “ tenuitatem degenerare incipiant humores,
 “ minuetur illa adhæsiõ ad latera vasorum, ma-
 “ nente tamèn immutatâ vi gravitatis; adeoque
 “ tunc

* In Aph. 1228.

“ tunc facile tumbunt artus inferiores.” Hic ratiocinandi modus mihi aptus videtur, si sanguis venosus sistat: sed cor versus movet; oportet igitur ullam adhæsiorem, quam ad venarum latera habeat, in conjunctione cum gravitate sanguinis, in transitum ejus impediendo, agere. Hæc adhesio itaque, quatenus agit, vires ad lympham extrudendam pertinentes non minuit, sed auget; quum jam ostenderimus quo modo reditus sanguinis impeditus hoc efficiat.

Non dubium est, effusionem facilius accidere, cum sanguis in morbidæ tenuitatis statu sit, quam cum habeat visciditatem solitam: sed, ut mihi videtur, Sauvagesius rei explicationem non dedit: quæ potius quærenda est ex facilitate majore, quâ humores tenues per canales parvos transeunt. Quin et congestio aquæ in cachexia ex quibusdam aliis causis supra memoratis haud dubiè oritur*.

6to. *Vitia organica.* Cordis quædam affectiones

* Debilitas arteriarum exhalantium, vasorum resorbentium, et fortasse venarum.

tiones organicæ per hoc viscus sanguinis transitum impedire possunt : scilicet valvarum ejus in os conversio : dummodò ea sufficiat ad propriam earum actionem prohibendam. Nam in hoc casu, ventriculo se contrahente, pars sanguinis in eo contenti in auriculam iterum transibit ; et sic idoneæ ejus rationis ex venis receptionem prohibebit : et si valvulæ tricuspides siue mitrales hoc morbo afficiantur, effectus æquè edetur. Intellectu quoque facile est, quomodo simile vitium valvarum arteriæ pulmonalis vel aortæ * eandem transitûs sanguinis venosi moram facere possit.

Plerique scriptores, pari ratione, polypos in diversis cavis cordis memorârunt inter causas morborum hydropicorum. Sed incertum est, an istæ massæ coagulabilis lymphæ, quas auctores polypos nominârunt, in vivis animalibus necne unquam existant : quippe quæ, nullo hydrope præcedente, sæpius reperiuntur. Verisimile est igitur, has post mortem oriri, ex spontanea

* Vide Cheselden's Anatomy, p. 182.

nea coagulabilis lymphæ separatione a ferro.

Ad hunc locum etiã idoneum est referre omnes causas facilem per pulmones circuitum impediẽtes : neque silentio prætereunda est pressura super venam cavam ex aqua in thorace seu abdomine collecta, vel ex visceribus malè se habentibus, vel utero gravido.

Et ubi pars tantùm corporis anasarcã afficitur, ex aliquo tumore venas ejus premente oriri queat, vel aliis hujus mali causis ei parti soli nocentibus.

7mo. Arteriarum actio aucta. Quidam recentes scriptores putãrunt hujus mali speciem existere et quidẽm haud rarò ex nimia arteriarum actio-
ne orientem : quod conceperunt fatis perspicuum esse ex morbi symptomatibus et medendi ratione quæ prodest.

Non negandum est, auctam arteriarum ac-

tionem secretiones augere posse, nec eas hoc modo sæpè augeri. Sed ritè dubitatum est, nùm hæc causa sola ad hydropem efficiendum sufficiat; quoniàm sæpissimè, morbo non apparente, diù adest.

Notatum est, sanguinis missionem, cathartica, emetica, digitalem, famem, timorem, laborem, &c. remedia esse, quæ vim arteriarum multùm imminuunt; et concluditur, ea ob hanc causam in hydrope prodesse.

Nihil tamèn magis perspicuum est quàm quòd minuta arteriarum actio ad bonos horum auxiliorum effectus explicandos non sufficiat: nam, durante eorum operatione, lymphæ resorptio mirum in modum augetur. Sed actio arteriarum diminuta effusionis imminutionem explicare tantùm potest, non resorptionis incrementum. Hoc igitur ratiocinandi modo nihil probari videtur: facta tamèn narrantur, pulsus dicitur plenus durus et frequens fuisse, et sanguis missus superficie coriaceâ tectus.

A plerisque conceditur, hæc symptomata rarò vel nunquàm in his regionibus apparere, saltèm in hydrope generali; quamvis aliquandò fortasse orientur ex visceris cujusvis inflammatione, puta pulmonis. Sed in hoc casu, hydrops ferè apparet sub inflammationis finem, ubi per pulmones circuitus sæpè multùm impeditur; et morbus itaque ad aliam causam referendus.

PROGNOSIS

Ex ægri ætate viribusque, gradu, diuturnitate, et causis morbi de eventu ejus optimè judicari potest. In juvenibus vel robustis quàm in senibus vel debilibus secundus exitus potiùs sperandus: quippe illi, malorum injurias et auxiliorum operationes faciliùs quàm hi tolerare possunt.

Et si recens levisque morbus sit, eò facilior ejus curatio erit: quùm naturæ vires, morbo per breve spatium durante, minùs fractæ fuerint, quàm si diutiùs durâsset: et parvus affectionis gradus causam levem indicat.

Sed, si appareat, morbum ex aliquo fortassè permanente vitio organico oriri, spes læti eventûs vix ulla est. Cùm contrà causa parti corporis tantùm adest ; velût in casu pressuræ tumorum sanabilium, his remotis, ferè cedit anafarca.

RATIO MEDENDI.

Hic morbus tollendus erit, evacuando aquæ insolitam copiam et causas remotas amovendo.

CONSILIUM PRIMUM.

HUMOR intûs inclusus emitti potest, vel per auxilia externa, vel remedia in corpus recepta, vel utrorumque opem.

REMEDIA EXTERNA.

MEDICI ad hoc malum sublevandum frictione diù usi sunt, nec frustrà. Primùm lenitèr
adhibenda

adhibenda est, et postea ejus vis et duratio augenda, prout partes affectæ ferre queant. Per oleum vel alium liquorem mollem facilius redditur hoc opus : quod manibus mollibus puerorum vel mulierum agendum Celsus præcepit.

Effectus ejus salutaris fortassè pendeat à grato calore excitato, motu humoris inclusi producto, et pressurâ modicâ, quam hic accepit : nam hæc resorptionem augere et lymphæ iter per vasa resorbentia promovere possint.

Exercitatio et imprimis ambulatio a plerisque medicis multùm laudata est ; sudorem evocat, reditum sanguinis venosi haud parùm expedit, et uniuscujusque corporis partis actiones sanas forsitan incitat. Commodum est etiàm unâ cum his auxiliis fasciis uti, ex lana et peritè adhibitis.

At si humor abundat et neque per hæc, neque remedia infrâ memoranda morbus tollitur ; aquam extrahere idoneum fit. Hoc consilio di-

diversa

verſa remedia uſurpata ſunt, nimirùm puncturæ in cute, veſicatoria, fonticuli et ſetacia.

Medici nunc puncturas in cute inſtrumento acuto factas aliis auxiliis præferunt ; quia illæ quàm hæc minorem inflammationem cient : et in hydropicis inflammatio maximè cavenda eſt, quòd gangrænâ haud rarò terminatur. Inveteraſcente quidèm morbo, effectus idem puncturas interdùm ſequitur : nihilo minùs his utendum, nam ſi cutis diſtentioni non ſuccuritur, ob veſiculas ſpontaneas et inflammationem quæ sæpè accidunt, majus diſcrimen expectandum eſt.

REMEDIA INTERNA.

QUOD ad medicamenta interna : ea adhibita ſunt quæ facultatem excretionis aqueas augendi habeant : ea præcipuè, quæ sæpiùs præſcripta ſunt, proſequar.

Sudorifica. Sudorem copioſum, in hominibus hoc morbo implicitis, difficultatem movendi ſuſpicor

fufpicor unam caufam effe, cur medici eum excitare frequentiùs non conentur : fi tamèn facilè effici poffet ; magna debilitas, quam hæc excretio ubi copiofa inducit, ufui ejus nunquàm favebit, in morbo quo vires vitæ funt tenues, deficientes, et fulctu difficiles.

Et quoniàm ingens humoris copia sæpè amovenda eft, fieri non potest, nifi magnâ et diurnâ fudatione ; quam, propter humorem iterùm collectum, rurfùs repetere neceffarium eft. Sin alia remedia non, profint, hoc memoriâ tenere licet : et quoad difficultatem ; à Doctore Gregory notatum eft*, sudorem facilius elici, ubi, hydrargyro priùs adhibito, corpus probè afficitur.

Emetica, diu et sæpiffimè profectò cum multo commodo adhibita funt, quæ valida effe et sæpè repeti debent, iis operantibus, vel naufeâ, quæ præcedit, durante, ingens aquæ copia ferè reforbetur, et in ventriculum et inteftina infunditur, ex quibus vel actione vomendi
vel

* Confp. Med. vol. ii. fec. 1480.

vel purgatione expellitur; et haud rarò auge-
tur urinæ excretio.

Cathartica. Cullenus observavit, homines hoc morbo laborantes cathartica quàm emetica meliùs tolerare, et copiosiore et certiore feri evacuationem nullis aliis modis effici posse, quàm hujus generis remediis *. Mitia aliquandò adhibeantur, sed acriora † plerùmque anteferuntur: et Sydenhamus suadet ‡, ut ea repetantur quotiès ægri vires finire possint.

Hæc medicamenta formâ liquidâ exhiberi debent, licèt eorum operatio potu diluente non promovenda sit. “ Minime vero diluendum est
“ (dicit Gregory §) cum aliquod beneficii à sti-
“ mulo et irritatione medicamenti expectamus,
“ veluti in hydrope in quo non tantum ad pur-
“ gandum alvum, quam ad excitandum corpus
et

* First Lines, vol. iv. p. 223.

† Gambogia, Colocynthis. Scammonium, Elatorium, Jalappa, Calomel.

‡ De Hydrope.

§ Consp. Med. vol. ii. p. 358.

“ et augendam actionem vasorum reforbentium
“ cathartica darti solent.”

Diuretica. Nulla remedia contra hoc vitium quàm hæc quæ urinam movent usitatiora fortassè sunt: quorum quædam profectò in casibus adhibere licet, in quibus ob debilitatem emeticorum vel cathartorum operatio non toleranda fit.

Medici his temporibus ægros potu tenui liberè uti sinunt; quod diù strictè interdictum fuit. Notionem aliquam de hujus prohibitionis rigiditate habeamus ex Celso, ubi narrat, Antigoni Regis amicum quendam, ad necessitatem bibendi suam urinam, redactum esse *. Creditum fuit, liquores in ventriculum receptos morbum aucturos esse. Sed hujus opinionis fallacia probata fuit quorundam hydropicorum obstinatione; qui, fitis suæ impatientes, largitè bibendo eos liquores quos parare poterant, multum beneficii acceperunt.

D

Ad

* Lib. iii. cap. 21.

Ad urinam provocandam haud pauca medicamenta adhibita sunt. Sales alcalini et neutri sæpè commodè administrati sunt : sed cryftalli tartari inter hujus mali præstantiffima remedia meritò recensentur, ut multis et repetitis experimentis fatis probatum est *. Scilla per multa secula ufurpata famam suam adhuc retinet, et non sine insigni beneficio cum hydrargyro sæpè conjungitur. Digitalis exhibitio nupèr in usum adacta est, quæ planta ob facultatem urinam potentèr movendi, multùm laudata est : Parvis dosibus primùm dari debet et augeri donèc aliquem effectum perspicuum edat. Ubi nimia quantitas assumitur, pulsûs vim et frequentiam mirum in modum imminuit ; nauseam vehementem vel vomitum efficit, ingentem virium jacturam, vertiginem, visum imperfectum seu falsum interdùmque ferè totam cæcitatem †.

Maxima quidèr urinæ excretio accidere videtur,

* Ferriar Med. Hist. et Reflec.—Home Clin. Exper.

† Lond. Med. Mem. vol. ii. p. 174.

detur, inter vel post quasdam harum affectionum, præfertim debilitatem et nauseam. Negat tamèn Doctòr Withering, nauseam, ad utilem hujus remedii operationem, unquam necessariam esse*.

Nicotiana ad hydropem tollendum feliciter præscripta est; quæ minùs quàm digitalis vitæ functiones afficere videtur: sed sicut hæc planta, efficacissimè agit, cùm talis quantitas adhibetur, ut nonnihil nausæ vel vertiginis inducatur. Multa alia remedia eodem consilio quoque præscripta sunt; nimirùm olea quædam essentialia, colchicum autumnale, lactuca virofa, allium et cantharis: quæ enumerâsse sufficiat.

CONSILIUM SECUNDUM.

CAUSAS hujus mali remotas, quæ adfunt, amovere tentandum est: quamvis dolendum est,

* On Fox-Glove, p. 4. and 5.

† Fowler's Med. Reports on the Effects of Tobacco, p. 74.

est, eas viribus medicamentorum sæpè resistere. Si aliquod viscus affectum sit, hydrargyro optimè tractatur; si tumores, si vitia cordis vel vaforum si malus corporis habitus sit, per rationes unicuique idoneas, si fieri potest, submota vendantur.

Et si pulsus (ut quidam asseverârunt) justo plenior, validior et frequentior reverà esset; vix dubitari potest quin eundem ad statum naturalem reducere debeamus modis ab his auctoribus præscriptis. Quoque notandum est, si ægri vires defecerint, vel inter curandum, vel post aquæ evacuationem, eas modis usitatis sustineri oportere. Hos recensere vix necesse est, cùm omnibus notum sit, corticem, ferrum, et balneum frigidum, aëra purum, cibum aptum, et exercitationem modicam, ad corporis vires vel fulciendas vel reficiendas haud parum prodesse.

